

SÄÄSTULAMP 2009

Millega kaduvikku määratud hõõglampe asendada? Eelkõige säästulampidega.

Säästulamp on tegelikult luminofoor-ehk nn päevavalgustoru, mis on keeratud kompaktselt kokku ja mis on kasutuse hõlbustamiseks varustatud tavalambi otsaga, E27 ja E14 on neist kõige populaarsemad.

Et säästulambi aluse sees asub ka kogu tööks vajalik süüteelektronika, on tulemuseks hõõglambile üpris mugav asendusvariant. Praktiliselt kõik meil levinud säästulambid on hõõglambile sarnase värvitooniga, neil on väga hea värviedastusvõime ja hea valgusviljakus. Enamik säästulampe on varustatud elektroonilise süüteseadmega, see süttib ja töötab vareluseta.

Säästulambid tarbivad sama valguse andmiseks kordades, täpsemalt **5 KORDA** vähem voolu, nende mõõdud, süttimiskiirus ja lülitustaluvus on läinud iga aastaga paremaks.

Et säästulamp peab tema sisse investeeritud raha tagasi teenima pikema aja vältel, on väga oluline, et lambile oleksid tagatud head töötingimused. Ehkki praeguseks on juba välja töötatud säästulampide tootesarju (näiteks Osramil FACILITY ja SUPERSTAR), mille sisse-väljalülitamiste arv ei ole piiratud, on see siiski lambi eluiga mõjutav tegur, mida tuleb arvestada. Seetõttu on jõutud katsetuste teel järeldusele, et parima eluea huvides peaks säästulamp töötama järjest **vähemalt 5 minutit**.

VÄGA oluline on kõrge tootekvaliteet. Kvaliteedi tagab tavaliselt see, kui lambile on peale märgitud tootja nimi ja valmistajamaa. Nn "valge karbiga" säästulambi ost on suure tõenäosusega maha visatud raha.

SÄÄSTULAMBI EELISED, VÕRRELDES TAVALISE "PIRNIGA"

- + on pikaealine, kestab 2-15 korda kauem (2000-15 000 tundi)
- + on energiasäästlik, annab ligikaudu **5 korda** rohkem valgust.
- + annab rohkem valgust, kui samas valgustis maksimaalselt lubatud hõõglamp,
- + pimestab vähem, kuna valgus väljub suuremalt pinnalt
- + varustatud tavalise lambisokliga (E14 või E27), mistõttu seda on kerge paigaldada olemasolevasse valgustisse.
- + saadaval eri kujuga, võib olla ka dekoratiivse välimusega, küünla või palli kujuga,
- + läheb töötades vähem tuliseks, väiksem kõrvetusohk,
- + on vähem tundlik voolupinge kõikumiste suhtes,
- + ei ole tundlik põrutuste ega vibratsiooni suhtes,
- + on saadaval mitmes värvitoonis, ka külmvalgena

SÄÄSTULAMBI PUUDUSED, võrreldes hõõglambiga:

- hind tunduvalt kallim
- süttib viivitusega, soojenedes (0,5-20 sekundit)
- valguse värvitoon ei ole täpselt sama, on pisut külmem
- suurus sõltub võimsusest, ei pruugi mahtuda igasse valgustisse,
- saadaval piiratud võimsustega (5W kuni 54W)
- ei ole niiskuskindel,
- on vaid erandjuhtudel reguleeritava valgusega
- tundlik nii madala kui kõrge temperatuuri suhtes, sõltuvalt tüübist alates -5°C kuni +70°C

Kus TASUB kasutada säästulampi

Säästulamp annab suurt kokkuhoidu kohtades, kus valgusti peab põlema palju tunde järjest, näiteks treppidel või koridoris.

Säästulamp on väga praktiline kohtades, kus lambivahetus on mingil põhjusel raskendatud, valgusti asub kõrgel või käib raskesti koost lahti. Näiteks on olemas veekindlaid valgusteid, mida avatakse vaid erilise võtmega.

Kus EI tasu kasutada säästulampi

- Säästulamp ei talu kuumust, seetõttu ei sobi see sauna, leiliruumi valgustisse.
- Säästulamp kardab niiskust, seetõttu tohib seda kasutada vannitoas või õues vaid niiskuskindlates, valgustites.
- Säästulambile ei meeldi külm, seetõttu ei ole osasid neist soovitatav välisvalgustitesse panna.
- Säästulampi ei tasu kasutada ruumides või lahtistes valgustites, kus on oht selle purunemiseks,
- Säästulambile ei meeldi pidevad lühiajalised sisse/välja lülitamised, seetõttu ei ole hea neid kasutada WC-s või liikumisanduriga valgustites.
- Säästulamp süttib aeglaselt, ei ole mõistlik kasutada neid väikestes ruumides, näiteks panipaigas või esikus, kus ollakse vaid sekundi – lamp ei jõua veel tööle hakatagi, kui vajadus valguse järele kaob.

NB!

Et säästulamp sisaldab luminofoorlambina pisut keskkonnaohtlikku ja mürgist elavhõbedat, ei tohi seda olmeprahi hulka visata, vaid see tuleb viia ohtlike jäätmete kogumiseks mõeldud kohtadesse.

Tarbija mugavusele mõeldes on juba kõigil säästulampe müüvatel kauplustel juba mõned aastad kohustus ostjatelt vastu võtta mistahes kaubamärgiga läbipõlenud päevavalgustorusid, ka säästulampe, et need siis kõik korraga toimetada sinna kuhu ette nähtud. Mõistlikuks eelduseks on siiski see, et seesama kauplus peab sarnaseid tooteid ka ise müüma – leivapoodi ei maksaks nende muredega siiski tülitada.

KAS SÄÄSTULAMP SÄÄSTAB?

Arvestame elektri hinnaks lihtsuse mõttes 1kr/kWh ja võrdleme 6000h kestvat säästulampi hõõglambiga.

Hõõglamp 60W

Hõõglampe tk hinnaga 6 kr kulub 6 000h jooksul 6tk 6x6=36.-

Voolukulu: 6000x0,06x1=360.-

KOKKU: 396.-

Säästulamp Osram DuluxStar MiniTwist 11W, eluiga 6 000h tk hind 90.-

Voolukulu: 6000x0,011x1=66.-

KOKKU: 156.-

SÄÄST: 396-156=240.-

Või võrdlus kallima ja pikaealisema (10 000h) lambiga:

Hõõglamp 60W 10x6=60.-

Voolukulu: 10 000x0,06x1=600.- **KOKKU: 660.-**

Säästulamp Osram DEL 11W, 10 000h tk 223.- -Voolukulu 10 000x0,011x1=110.- **KOKKU: 333.-**

SÄÄST: 660-333=327.-

Seega tasub investeerida korralikudesse säästulampidesse!

Info allikad: Erinevad valgusallikate tootjate tootekataloogid.

Koostas Priit Prass, AS Hektor-Light